

C-723/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. december 29.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesgerichtshof (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. december 17.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Galapagos BidCo. S.a.r.l.

A felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű fél:

DE a Galapagos S. A. felszámolójaként

Hauck Aufhäuser Fund Services S. A.

Prime Capital S. A.

Az alapeljárás tárgya

Az (EU) 2015/848 rendeletnek a fizetéseképtelenségi főeljárás megindítására vonatkozó joghatóságra és a fő érdekeltségek központjára tekintettel történő értelmezése a központi ügyintézés helyének az Európai Unión belüli áthelyezése esetén

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogi alapja

Az uniós jog értelmezése, EUMSZ 267. cikk, különösen

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2015. L 141., 19. o.; helyesbítés: HL 2016. L 349., 40. o.) (a továbbiakban: fizetéseképtelenségi rendelet)

A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet (HL 2000. L 160., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 1. kötet, 191. o.; helyesbítés: HL 2006. L 234., 43. o.) (a továbbiakban: 2000. évi fizetéseképtelenségi rendelet)

Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az (EU) 2015/848 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését, hogy a valamely tagállamban létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező adós társaság fő érdekeltségeinek központja nem a központi ügyintézési helye szerinti második tagállamban található, ahogyan azt objektív és harmadik személyek részéről megállapítható körülmények alátámasztják, ha az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között az adós társaság a központi ügyintézési helyét harmadik tagállamból a második tagállamba helyezte át, miközben a harmadik tagállamban vagyona tekintetében fizetéseképtelenségi főeljárás megindítására irányuló olyan kérelmet nyújtottak be, amelyet még nem bíráltak el?
2. Az első kérdésre adott nemleges válasz esetén: Úgy kell-e értelmezni az (EU) 2015/848 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését,
  - a) hogy azon tagállam bíróságai, amelynek területén a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem benyújtásakor az adós fő érdekeltségeinek központja található, ezen eljárás megindítása tekintetében továbbra is joghatósággal rendelkeznek, ha az adós fő érdekeltségeinek központját a kérelem benyújtását követően, azonban a fizetéseképtelenségi eljárás megindításáról szóló határozat meghozatala előtt egy másik tagállam területére helyezi át, és
  - b) hogy valamely tagállam bíróságainak ezen fenntartott joghatósága kizárja egy másik tagállam bíróságainak a fizetéseképtelenségi főeljárás megindítása iránti olyan további kérelmek elbírálására vonatkozó joghatóságát, amelyek az adós fő érdekeltségei központjának más tagállamba való áthelyezését követően e másik tagállam bíróságához érkeztek?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás (HL 2020. L 29., 7. o.) (a továbbiakban: a kilépésről rendelkező megállapodás) 126. cikke

Az (EU) 2015/848 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

Insolvenzordnung (a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló rendelet, a továbbiakban: InsO)

Zivilprozessordnung (a polgári perrendtartásról szóló törvény, a továbbiakban: ZPO)

A tényállás és az eljárás

- 1 A jelen ügy a 2014 áprilisában alapított, a luxemburgi cégjegyzékbe bejegyzett Galapagos S. A. holdingtársaság (a továbbiakban: adós) vagyona tekintetében indított fizetéseképtelenségi eljárásra vonatkozik, amelynek létesítő okirat szerinti székhelye Luxembourgban (a Luxemburgi Nagyhercegségben) található. Az adós nem foglalkoztat munkavállalókat.
- 2 2019 júniusában az adós tényleges ügyvezetésének helyét Angliába tervezte áthelyezni. 2019. augusztus 22-én az igazgatói az adós vagyona tekintetében fizetéseképtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelmet nyújtottak be az Egyesült Királyság egyik bíróságához (a továbbiakban: High Court [felsőbíróság, Anglia és Wales]).
- 3 Az igazgatókat másnap új igazgató váltotta fel, aki az adós nevében Düsseldorfban irodát nyitott, és tevékenységét ott folytatta. Az adós nem vonta vissza a fizetéseképtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelmet a High Court (felsőbíróság) előtt, hanem az eljárás hitelezői eljárásként folytatódott. A hitelezői eljárás során még nem hoztak határozatot a fizetéseképtelenségi eljárás megindításáról. A High Courtoz (felsőbíróság) benyújtott kérelmet még nem bíralták el jogerősen.
- 4 Az adós által a fizetéseképtelenségi bíróságként eljáró Amtsgericht Düsseldorfhoz (düsseldorfi helyi bíróság, Németország) (a továbbiakban: fizetéseképtelenségi bíróság) 2019. augusztus 23-án benyújtott fizetéseképtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelem alapján e bíróság ugyanezen a napon hozott végzésével biztosítási intézkedéseket rendelt el, és DE-t, a felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű felet jelölte ki ideiglenes felszámolónak. 2019. augusztus 25-i hatállyal tájékoztatták a tőkepiacot és a kötvénytulajdonosokat a tényleges székhely Düsseldorfba történő áthelyezéséről. Az Amtsgericht Düsseldorf (düsseldorfi helyi bíróság) a hitelezők fellebbezése alapján 2019. szeptember 6-án joghatóság hiánya miatt visszavonta a határozatát, és az adós kérelmét mint elfogadhatatlant elutasította.
- 5 2019. szeptember 6-án a felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű többi fél, a Hauck Aufhäuser Fund Services S. A. és a Prime Capital S. A. a fizetéseképtelenségi bíróságnál hitelezőként az adós vagyona tekintetében fizetéseképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelmet nyújtott be. E kérelem alapján a fizetéseképtelenségi bíróság 2019. szeptember 9-i végzésével biztosítási intézkedéseket rendelt el, és

DE-t ideiglenes felszámolóknak jelölte ki. A bíróság joghatóságát arra alapította, hogy a kérelem benyújtásakor az adós fő érdekeltégeinek központja Düsseldorf volt.

- 6 A fizetéseképtelenségi bíróság e végzéssel szemben a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél, az adós leányvállalata, hitelezőként fellebbezést nyújtott be az illetékes Landgerichthez (regionális bíróság) (a továbbiakban: regionális bíróság). A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél vitatta a joghatóságot, és megállapította, hogy az adós tényleges székhelyét 2019 júniusában Angliába helyezték át. A regionális bíróság a 2019. október 30-i végzésével elutasította a fellebbezést.
- 7 A jelen felülvizsgálati kérelemmel a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél a fizetéseképtelenségi bíróság végzésének hatályon kívül helyezését és a fizetéseképtelenség eljárás megindítására irányuló kérelem elutasítását kéri.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokai

- 8 A felülvizsgálati kérelem elbírálása az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) Szerződések értelmezésére vonatkozó határozatától függ.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés

- 9 A felülvizsgálati kérelem sikere a fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének értelmezésétől függ.
- 10 A felülvizsgálati kérelem elfogadható.
- 11 A fizetéseképtelenségi bíróság megállapította, hogy rendelkezik joghatósággal, mivel az alperes fő érdekeltégeinek központja (centre of main interests, röviden: COMI) Németországban volt. A fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének első mondata szerint a fizetéseképtelenségi eljárás megindítására azon tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal, amelynek területén az adós fő érdekeltégeinek központja található. Ez pedig – amint azt a regionális bíróság megerősítette – 2019. szeptember 9-én Németországban volt.
- 12 Amennyiben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések valamelyikére igenlő választ kell adni, a jelen felülvizsgálati kérelemnek helyt kell adni. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés megválaszolása szempontjából döntő jelentőségű az, hogy a megállapított tények alapján feltételezhető-e, hogy az adós fő érdekeltégeinek központja Németországban található.
- 13 A fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének második mondata szerint a fő érdekeltégek központja az a hely, ahol az adós érdekeltégeinek kezelését rendszeresen végzi, és ez harmadik személy részéről megállapítható. E kritérium szerint 2019. szeptember elején az adós fő érdekeltégeinek központja Németországban volt.

- 14 Felmerül a kérdés, hogy valamely adós társaság fő érdekeltségei központjának meghatározása során az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között a visszaélészerű magatartások elkerülése érdekében különleges követelményeket kell-e támasztani.
- 15 A jelenleg hatályos fizetéseképtelenségi rendelet (4), (5), (29) és (30) preambulumbekzdése megállapításokat tartalmaz a visszaélészerű „forum shopping” megakadályozása tekintetében. A fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikkének (1) bekezdése tartalmazza a fő érdekeltségek központjának kifejezett meghatározását, valamint a vonatkozó vélelmeket.
- 16 A Bíróság ítélezési gyakorlata szerint ellentétes a fizetéseképtelenségi rendelet céljaival az, hogy másik tagállam bíróságára szállna át annak a bíróságnak a joghatósága, amelyhez a kérelmet eredetileg benyújtották, ha az adós az eljárás megindítása iránti kérelem benyújtását követően, de az eljárást megindító határozat meghozatala előtt fő érdekeltségeinek központját máshová helyezte (lásd: 2006. január 17-i Staubitz-Schreiber ítélet, C-1/04, EU:C:2006:39, 22. és azt követő pontok).
- 17 A Bíróság ítélezési gyakorlatából nem következik, hogy a fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikke (1) bekezdésének rendelkezései ezenkívül a visszaélészerű *forum shopping* megelőzésére irányuló olyan különös követelményeket is tartalmaz-e, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy a központi ügyintézés helyének áthelyezését meghatározónak lehessen tekinteni a fő érdekeltségek központjának áthelyezését illetően.
- 18 A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél úgy véli, hogy a fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének második mondatában szereplő „rendszeresen” jellemző miatt csak az a hely tekinthető a fő érdekeltségek központjának, ahol az adós társaság a fizetéseképtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtását megelőzően három hónapnál hosszabb ideig rendelkezett székhellyel, vagy végezte érdekeltségeinek kezelését. A rendszeres igazgatás jellemzője kellő állandóságot feltételez, és nem áll fenn, ha a tényleges székhely megváltoztatására a fizetéseképtelenség eljárás megindítására irányuló kérelemmel egyidejűleg kerül sor. A felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű felek ezzel szemben azt állítják, hogy a rendszeres igazgatás követelménye akkor teljesül, ha az igazgatás állandó jellegű.
- 19 Amennyiben a Bíróság igenlő választ ad az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre, a jelen ügyben abból kellene kiindulni, hogy az adós fő érdekeltségeinek központja 2019. augusztus 22-ét követően nem helyezhető Németországba.
- 20 A jelen eljárás szempontjából úgy kell tekinteni, hogy az adós központi ügyintézésének helye 2019. augusztus 22-én Angliában volt. Ez a Bíróság ítélezési gyakorlata szerint azt jelenti, hogy az adós fő érdekeltségeinek központja Angliában volt, amikor az angol High Court (felsőbíróság) előtt

vagyona tekintetében fizetéseképtelenségi eljárás megindítására irányuló kérelmet nyújtott be, ami miatt a fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének első mondata szerint a High Court (felsőbbíróság) rendelkezett joghatósággal a fizetéseképtelenségi főeljárás megindítására.

– ***Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés***

- 21 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés megválaszolásától függ, hogy az adós 2019. szeptember elején Németországban található fő érdekeltségeinek központja a fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének első mondata szerint a német bíróságok fizetéseképtelenségi főeljárás megindítása vonatkozó joghatóságát eredményezi-e.
- 22 Valamely tagállam bíróságai a fizetéseképtelenségi főeljárás megindítására vonatkozó joghatóságot akkor tarthatják fenn („*perpetuatio fori*”), ha az adós fő érdekeltségeinek központját a kérelem benyújtását követően, azonban a fizetéseképtelenségi eljárást megindító határozatot megelőzően helyezi át egy másik tagállam területére. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés a) pontja e szempontokra vonatkozik.
- 23 A 2000. évi fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikkének (1) bekezdését illetően a Bíróság megválaszolta a kérdés e pontját, és úgy határozott, hogy e rendelkezést a fenntartott joghatóság alapján kell értelmezni, amely többek között a visszaélészerű *forum shopping* megakadályozására irányul (lásd: 2006. január 17-i Staubitz-Schreiber ítélet, C-1/04, EU:C:2006:39, 25. pont). A fizetéseképtelenségi rendelet átdolgozására tekintettel felmerül a kérdés, hogy a Bíróság a fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikkének (1) bekezdését illetően is az eddigi ítélkezési gyakorlatának keretei között marad-e.
- 24 Valamely tagállam bíróságainak a fizetéseképtelenségi főeljárás megindításáról való határozathozatalra vonatkozó joghatóságának fenntartása kizárhatja egy másik tagállam bíróságainak joghatóságát. Erre vonatkozik az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés b) pontja.
- 25 A fizetéseképtelenségi rendelet abból indul ki, hogy csak egyetlen főeljárás van (lásd a fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikkének (3) és (4) bekezdését). A fizetéseképtelenségi főeljárás megindításáról szóló határozat a fizetéseképtelenségi rendelet 19. cikke alapján az összes többi tagállamot köti. Így a fizetéseképtelenségi főeljárás megindítására vonatkozó, a fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti joghatóság esetében kizárólagos joghatóságról van szó.
- 26 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint abban az esetben, ha az adós a kérelem benyújtását követően, de az eljárás megindítása előtt másik tagállam területére helyezi fő érdekeltségeinek központját, a 2000. évi fizetéseképtelenségi rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerint továbbra is annak a tagállamnak a bírósága rendelkezik joghatósággal a fizetéseképtelenségi eljárás megindítására, amelynek

területén az adós fő érdekeltségeinek központja található abban az időpontban, amikor az adós a fizetési képtelenségi eljárás megindítása iránti kérelmet benyújtja. Ellentétes lenne a rendelet céljaival az, ha ezen az alapon másik tagállam bíróságára szállna át annak a bíróságnak a joghatósága, amelyhez a kérelmet eredetileg benyújtották (lásd: 2006. január 17-i Staubitz-Schreiber ítélet, C-1/04, EU:C:2006:39, 29. pont).

- 27 Ebben az összefüggésben felmerül a kérdés, hogy azon bíróság joghatóságának fenntartása, amelyhez a kérelmet eredetileg benyújtották, kizárja-e valamely másik tagállam bíróságainak a további kérelmekre vonatkozó joghatóságát. Ha nem ez az eset áll fenn, az a bíróság, amely előtt később indult az eljárás, megindíthatná a főeljárást, amely kötné azt a bíróságot, amelyhez a kérelmet eredetileg benyújtották, azzal, hogy e bíróság már nem indíthatna főeljárást. Így a kizárólagos joghatóság fenntartása megfosztható lenne hatékony érvényesülésétől.
- 28 A jelen ügyben az angol High Courthoz (felsőbíróság) előbb nyújtottak be fizetési képtelenség eljárás megindítására irányuló kérelmet, mint az Amtsgericht Düsseldorfhoz (düsseldorfi helyi bíróság). Mivel a kérelem benyújtásának időpontjában az adós fő érdekeltségeinek központja Angliában volt, a Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) abból indul ki, hogy a fizetési képtelenségi rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerint a High Court (felsőbíróság) rendelkezett joghatósággal a fizetési képtelenségi főeljárás megindítására.
- 29 Ezen semmit sem változtat az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépése. A kilépésről rendelkező megállapodás 126. cikke 2020. december 31-ig tartó átmeneti időszakot ír elő. A kilépésről rendelkező megállapodás 127. cikke (1) bekezdésének első albekezdéséből az következik, hogy a fizetési képtelenségi rendelet az átmeneti időszak alatt továbbra is alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban.